

Svar på Juha Järäs och 15 andra ledamöters motion om att i Vanda lansera Helsingfors modell för användning av elsparkcyklar, varvid även hyrcyklar beaktas

VD/612/00.02.00.03/2023

TeA/HW/MH/EP/JT/ALS

Juha Järä och 15 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Utöver att vara till stor nytta orsakar elsparkcyklarna och hyrcyklarna från vår till höst tyvärr alldeles för många problem av alla de slag. De hittills genomförda och föreslagna åtgärderna i Vanda är dessvärre otillräckliga med tanke på en lösning av situationen och de baserar sig alltför mycket på ”den goda viljan”.

För att problemen ska kunna lösas effektivt måste Vanda ta i bruk motsvarande åtgärder som redan införts i Helsingfors – och vid behov ytterligare utveckla dem. Dessa är:

- Elsparkcyklarnas maximala hastighet begränsas dagtid till 20 km/tim.
- På vardagsnätter är maximihastigheten 15 km/tim. (kl. 00–05).
- Hyrbara elsparkcyklar tas helt ur bruk nattetid under veckosluten (fredag–lördag och lördag–söndag) (kl. 00–05).
- I stadskärnans livliga områden för gångtrafik har bestämmelser införts om en lägre hastighetsbegränsning om 10 km/tim. som bland annat gäller på Centralgatan och Alexandersgatan.
- Efter avslutad cykeltur tar användaren ett foto som visar att elsparkcykeln parkerats på rätt sätt.
- Företagen kontrollerar bilderna som tagits och ålägger sanktioner mot användare som på basis av bilden parkerat elsparkcykeln fel.
- Sommaren 2022 har man i den absoluta stadskärnan i anslutning till ett parkeringsförsök anordnat parkeringsplatser för hyrbara elsparkcyklar samt installerat informationstavlor.
- Inom centrumområdet verkar en företagsfinansierad parkeringspatrull vars uppgift är att städa undan felparkerade elsparkcyklar och ställa dem i god ordning.
- För perioden har man tillsammans med företagen kommit överens om att ordning och reda ska gälla för deras elsparkcyklar överallt i stadsområdet och att företagen ser till att det inte uppstår problem av att sparkcyklarna hopas. Om en elsparkcykel medför risker och orsakar oskäligt besvär bör operatören omedelbar flytta elsparkcykeln.
- Staden har också krävt att det på elsparkcyklarna finns klar och tydlig information med företagets kontaktuppgifter för eventuell respons.
- Företagen har förbundit sig vid att inom de följande 12 timmarna transportera bort elsparkcyklar som stått oanvända inom centrumområdet i 24 timmar.
- Under perioden har man för avsikt att utvidga området med parkeringsförbud för elsparkcyklar.
- Staden har i augusti genomfört ett pilotförsök med flyttning av elsparkcyklar till upplagsförvaring.

”Vi ledamöter som undertecknat denna fullmäktigemotion föreslår att Vanda stad vidtar vederbörliga åtgärder, som även omfattar olika lösningar på problem orsakade av hyrcyklar, och att staden precis som i Helsingfors utarbetar anvisningar avseende elsparkcyklar och hyrcyklar.”

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kartat-ja-liikenne/kadut-jaliikennesuunnittelu/sahkopotkulaudat-ukk#3a>

Stadsfullmäktige 30.1.2023 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för gator och parker inom Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Två företag som sysslar med uthyrning av elsparkcyklar har verksamhet inom Vandas gränser: Bird och Tier. Dessa två aktörer har ett rätt måttligt antal elsparkcyklar i Vanda, totalt ca 1000 st. Tier tillhandahåller dessutom 150 elcyklar. Sparkcyklarna fördelar sig över ett relativt stort område som omfattar Dickursby, Björkby, Backas och Myrbacka. Vanda stad samarbetar med bägge aktörerna i syfte att avvärja problem som orsakas av elsparkcyklarna.

Vanda stad har redan utarbetat anvisningar av samma slag som i Helsingfors och Esbo avsedda för företag som tillhandahåller sparkcyklar och andra transportmedel på gatorna, och staden förväntar sig att företagen följer anvisningarna. Anvisningarna förutsätter bland annat samverkan med staden och att företagets kontaktinformation finns angiven på sparkcyklarna och att kundtjänsten fungerar. Staden för vid behov diskussioner med företagen för att lösa de problem som eventuellt uppstått. Man har goda erfarenheter av samarbetet och företagen har till exempel begränsat parkeringen i enlighet med stadens anvisningar.

Vanda har med Helsingfors och Esbo avtalat om en gemensam linje i fråga om praxis och lösningar inom hela huvudstadsregionen, som även gäller framöver. I Vanda tillämpas redan samma begränsningar avseende körtider och principer för vintersäsongen som i Helsingfors och Esbo.

För att avhjälpa problemen med parkering anlade staden sommaren 2022 parkeringsrutor för elsparkcyklar. Även om det också är möjligt att parkera sparkcyklar på andra platser har parkeringsrutorna enligt vad man observerat strukturerat parkeringen av sparkcyklar och man har också fått en del positiv respons om parkeringsrutorna. Båda dessa företag som har verksamhet i Vanda kräver också att det tas ett foto över hur sparkcykeln parkerats, och med detta vill man säkerställa att fordonet parkerats på ett säkert ställe. Detta krav kommer också att ställas på eventuella nya företag.

Helsingfors har långt fler sparkcyklar och de problem som åsamkats resor och rörlighet i övrigt har varit av en helt annan omfattning än i Vanda. Hösten 2022 fanns det sex företag med verksamhet i Helsingforsområdet som totalt hade omkring 15 000 sparkcyklar. Helsingfors överväger de facto nya begränsningar för parkeringen av elsparkcyklar inför sommaren 2023. Reglerna skulle gälla på hela Helsingfors-udden där man haft betydande problem och där det av förståeliga skäl är svårare att fullfölja begränsningarna i och med det begränsade området. Några beslut har dock inte ännu tagits. Vanda stad följer aktivt upp Helsingfors eventuella nya lösningar och erfarenheter, och utifrån stadens behov och möjligheter införs de också i Vanda.

Utmärkningen av parkeringsplatserna och företagets praxis med krav på foto på den parkerade sparkcykeln har minskat problemen med felparkering. Staden har planer på att i fortsättningen utöka antalet utmärkta parkeringsplatser, informera om vilka spelregler som gäller vid parkering, och

intensifiera samarbetet med företagen och de andra städerna. I samverkan med Helsingfors och Esbo fortsätter man arbetet med att utveckla en gemensam praxis liksom även begränsningar för de tre städerna. Dessutom följer man även upp erfarenheter från andra städer i Finland och lösningar som konstaterats fungera lanseras enligt behov även i Vanda.

Stadsstyrelsen 27.2.2023 § 36

Förslag framlagt av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Juha Järä och de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 24.4.2023 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga: Juha Järäs och 15 andra ledamöters undertecknade motion om att i Vanda lansera Helsingfors modell för användning av elsparkcyklar, varvid även hyrcyklar beaktas

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417 436, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)